

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS–TUESDAY, LAPKRIČIO–NOVEMBER 20, 2018 • Vol. CIX NR. 139

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-19-2018

ŠIAME NUMERYJE:

Beisbolas Lietuvoje
turi ateitį! – 6 psl.

Pasitinkame Lietuvos kariuomenės
dieną – 8 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

LR ambasados Washingtone darbuotojai nuotaikingai pasveikino Latviją su valstybingumo atkūrimo šimtmečiu.

LR ambasados Washingtone nuotr.

Nepriklausomybių penketuką užbaigė Latvija

Sekmadienį, lapkričio 18 dieną, Lietuva su Nepriklausomybės atkūrimo 100-uju jubiliejumi sveikino savo artimiausią sesę – Latviją. Latvijos jubiliejus tarsi užsklandė šalių aplink Baltijos jūrą nepriklausomybių minėjimo žiedą. Pirmoji buvo Suomija, šimtmetį šventusi 2017 m. gruodžio 6 d., po to sekė Lietuva (2018 vasa-

rio 16 d.), Estija (2018 rugpjūčio 20 d.), Lenkija (2018 m. lapkričio 11 d.) ir štai dabar, beveik po metų – Latvija. Tiesa, į šį šventinį būrį reiktų priimti ir Čekiją, kuri (tuometinė Čekoslovakija) savo Nepriklausomybę paskelbė taip pat prieš šimtą metų, spalio 28 dieną.

– 5 psl.

Lietuviškos kalėdinės eglės –

JAV oro uostuose

Atlantos oro uoste eglutę dabina S. Sharma (k.) ir Š. Stankevičienė.

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Tradiciniais lietuviškais ornamentais papuoštos eglutės – mielai laukiamos „viešnios“ Amerikos viešose erdvėse. Čikagos O'Hare ir Atlantos Hartsfield-Jackson International Airport keleiviai jau gali pasidžiaugti šiaudinėmis puošmenomis padabintomis eglutėmis. Dauguma šių oro uostų keleivių negali abejingai praeiti pro amerikiečio akiai neįprastai atrodančius „šiaudinukus“: vieni sustoja, norėdami juos nufotografuoti,

Čikagos O'Hare oro uoste prie lietuviškais „šiaudinukais“ papuoštos eglutės (iš k.) E. Thompson, K. Vaitkutė ir R. Janz.

kiti pasidomi, kokios šalies žmonės taip papuošė šias eglės.

Tokia tradicinė lietuviška kalėdinė eglutė nuo ketvirtadienio jau stovi Čikagos O'Hare oro uosto 1-ame terminale šalia 12 vartų, kur savo skrydžių laukia *United* ir *Lufthansa* oro linijų keleiviai. Eglutę papuošė Balzeko lietuvių kultūros muziejaus darbuotojos – direktorė Rita Janz ir genealogijos departamento vadovė Karilė Vaitkutė. Jas svetingai priėmė oro uosto viešųjų ryšių departamento atstovė Emily Thompson.

– 11 psl.

Tik tie, kurie išdrįsta patirti didelę nesėkmę, gali sulaukti didelės sėkmės – John F. Kennedy

6 val. ryto. Miegamajo sostinės rajono daugiabučio lange užsidedę šviesa. Jau na mokytoja įsipila į termosinį puodelį kavą, pasičiumpa iš vakaro suteptą sumuštinį ir bėgte į autobusą, kuris vežą į stotį, nes jei pavėluos į tarpmiestinį autobusą – nespės į mažo miestelio mokyklą, kur 8 ryto prasideda matematikos pamoka.

Tik 30 kilometrų, tačiau visuomeninis transportas į tą pusę važiuoja vos keturis kartus per dieną. Trys pamokos su skirtingo amžiaus, tarp kurių didesnė dalis iš rizikos grupės šeimų, mokiniais, mokytojų kambaryje dar vienas puodelis užpiltinės kavos, pildant elektroninį dienyną ir atgal į Vilnių, į , kurioje dar praveda dvi pamokas privačioje mokykloje. Trečias puodelis kavos šį sykį tikra palaima – iš aparato, su pieno puta ir dar sausainiai mokyklos sąskaita. 3 val. dienos. Iš rūbinės pasičiumpa kuprinę su specialia apranga ir reikmenimis ir bėgte į vieną iš butų *booking.com*. Savininkas pranešė, kad reikia spėti išvalyti iki 5 val. p. p. – atvyksta nauji klientai. Puiku, į kišenę 7 Eur – užteks rytdienai maistą paruošti. 6 val. vakaro – vaikų darželis. Nuostabu, kad šį sykį spėjo laiku, nė kiek nepavėlavo ir vaikas neliko paskutinis grupėje, patempęs lūpą, laikomas už rankos auklėtojos nelaimingu veidu – jos irgi laukia šeima...Namai. Vakarienė. Pasaka vaikui prieš miegą. Ir ...naktinis darbas: paruošti skaidres vienam universiteto profesoriui, reikalingas jo (o iš tiesų mokytojos) parašytam pranešimui apie matematikos mokymo metodiką mokykloje. Kaip atsiskaičysi, jei atsiskaičaito grynais! Juk tai yra pusė jos mėnesio uždarbio valdiškoje mokykloje. 2 val. nakties. Migdomųjų tabletė (jau mėnesį negali užmigti, gal pervargo?) ir iki kito ryto. Ir taip penkias dienas per savaitę. Savaitgalį turbūt reiktų būti su šeima, bet į namus ateina privatūs mokiniai, kurie neša pinigus vasaros atostogoms – gal šiame pagaliau pavyks susitaupyti savaitei prie jūros...

Lietuvos mokytojas – valstybės problema

JŪRATĖ KUODYTĖ

Tai tik vienos mokytojos kasdienybė, kuri iki kaulo smegenų pažįstama daugeliui Lietuvos pedagogų, ir apie kurią, tikiu, buvo sužinoti ir jums. Jei sekate Lietuvos žiniasklaidą, ko gero ne kartą susidūrėte su plačiai aptariama mokytojų problema. Pastarųjų metų statistika rodo, kad moksleivių išsilavinimo lygis sparčiai krenta, ir dėl to atsigręžta į tuos, kurie yra atsakingi už vaikų ugdymą – mokytojus. Tėvai kaltina pedagogus, esą jie nesugeba perteikti suprantama kalba žinių, nemoka sudominti ir įžiebtį vaikų širdelėse siekio domėtis, gilintis į pateiktą informaciją, nemotyvuoja mokinių apskritai siekti bet kokio tikslo. O mokytojai gina, jog dabartinė švietimo sistema iš jų reikalauja rezultatų, kurie matytųsi popieriuje: įvairiausios ataskaitos, planų ir programų rašymai, mokinio įvertinimai pagal nustatytas, bet nelabai suprantamas klišes, kompetencijos tobulėjimą įrodantys dokumentai ir t. t. Tačiau visi šie dalykai neturi jokios įtakos kasdieniam konkrečiam darbui su mokiniais. Atvirkščiai – atima brangų laiką, kurį mokytojas galėtų skirti individualiam pokalbiui su mokiniu, suteikti jam papildomą dėmesį išaiškinant užduotis, išigilinti į atskiros mokinio charakterio savybes ir to dėka atrasti tinkamiausią būdą perteikti jam žinias. Ir nutiko tai, ko dar Lietuvoje nėra buvę: abi pusės – tėvai ir mokytojai – susivienijo, surandę problemos šaltinį ir atsigręžę į valdžią, reikalaudami keisti padėtį. Mat ši privalojo visokiųjų reformų, kurias didelė dalis visuomenės priėmė kaip pa-

sityčiojimą tiek iš tėvų, tiek iš mokytojų bendruomenės. Ir štai rezultatas: tėvai ir mokytojai surengė protesto eisena, reikalaudami atsakomybės iš valdžios už netinkamus sprendimus. Drąsu, tik ar suveiks šį sykį? Ar kas nors pasikeis iš esmės? O gal vėl viskas nuo pradžių: bus susitikimai, pasitarimai, galbūt valdžia dar pridės vieną kitą eurą prie mokytojų atlyginimo, tačiau sunku tikėtis, kad tokios „injekcijos“ išisenėjusias problemą išspręs. Lietuvoje mokytojo profesija jau daugiau kaip dešimtmetį tapo viena nepopuliariausių. Ją daugumą jaunimo seniai renkasi kaip atsarginį variantą: jeigu nepavyktų įstoti ten, kur nori, arba jeigu trokšta pabėgti iš provincijos miestelio ir įsitvirtinti sostinėje. Pedagogo specialybės pasirinkimas tai garantuoja, nes priima kone visus norinčius. Kodėl priima? Todėl, kad dėl menko atlyginimo, didelės atsakomybės ir perteklinių reikalavimų vis daugiau gabių pedagogų palieka mokyklas ir emigruoja arba pakeičia specialybę: talentingi ir darbštūs žmonės laukiami visur, o tada nebelineka kam dirbti ir gelbstimasi žmonėmis, kurie dirbs su vaikais „iš bėdos“, laikinai, kol susiras ką nors geriau...

Į retorinį klausimą *ką daryti?* kiekvienas jau šiandien ieško atsakymų ir sau priimtiniausių sprendimų. Vieni tėvai, gyvenantys sostinėje, o tai reiškia, kad turintys daugiau pajamų, renkasi privačias mokyklas arba tas, į kurias yra didelis konkursas ir susirenka gabiausi moksleiviai bei rinktiniai mokytojai. Kiti pagal išgales samdo vaikams korepetitorius tų disciplinų, kurios aktualiausios renkantis universitetus ir specialybes. O neturintys tokių galimybių arba gyvenantys mažuose miesteliuose, kur mokymo kokybė dar prastesnė, laukia išmintingesnių, į vaikų, o tai reiškia ir į Lietuvos ateitį nukreiptų valdžios sprendimų.

LAIŠKAI

KUR ŽIŪRI VYTIS?

Į kurią pusę joja mūsų Vytis? Į dešinę ar į kairę? Į Rytus ar į Vakarus? Į abi puses? Ar Vyties raitelis yra kairiarankis ar dešiniarankis? Koks turi būti žirgas? O gal tai per daug „jautrūs“ klausimai? Kaip ten bebūtų, „Draugo“ 2018 m. spalio 6 d. laidoje prie Danguolės Norikūnienės straipsnio „Ruduo pražydo ‘Minčių sodais’“ išspausdinta nuotrauka, kurioje Vytis (parašas „Buvusio LR generalinio konsulo Čikagoje Marijaus Gudyno dovana iš Lietuvos – didysis Vytis“) joja iš kairės į dešinę, o ne iš dešinės į kairę, kas jau, bent man, įprasta. Ar dėl to, kad tai „didysis Vytis“? Dar viena staigmena Lietuvos heraldikoje – kairiarankis raitelis joja ant neproporcingai ilgakaklio žirgo. Ar

tai naujas Vyties įvaizdis? Ar yra Lietuvos įstatymuose nuorodų, kaip Vytis turėtų būti vaizduojamas, ar tai paliekama menininko nuožiūra? Šiuo klausimu labai norėtusi išgirsti žinovų nuomonę.

Vytautas Matulionis
Cleveland Heights, OH

Miela Redakcija,

Seniai rengiuosi parašyti ir pasidžiaugti „Drauge“ spausdinamais Raimundo Mariaus Lapo Čikagos kultūrinių įvykių aprašymais ir įvertinimais. Paskutinytis – „Heroiška legenda ar stebuklų pasaka? Kelios pastabos apie Lyric Siegfried“ (lapkričio 13 d., psl. 7). Jo rašiniai visada yra įdomūs, profesionaliai ir žinoviškai parašyti, gražia ir turtinga kalba skaitytojams pateikia dažnai naują, autentišką žvilgsnį bei ryškiai parodo autoriaus pastangas su aprašomais įvykiais giliau susipažinti ir rasti naujų įžvalgų ir aspektų.

Ir ypač malonu, jog Lapas svetimvardžius, vardus, pavardes ir pavadinimus visada teisingai ir suprantamai originalia kalba parašo. Tai tikrai puikus pavyzdys visai lietuviškai – ir ne tik išeivijos – žiniasklaidai.

Toks platesnio Čikagos kultūrinio gyvenimo „Drauge“ pristatymas praplečia ir praturtina ir laikraščio, ir mūsų visų – skaitytojų – akiratį ir išveda iš siauro uždaro vietinio, tik į save žvelgiančio ratelio. Tikėkimės, tai paskatina ir vieną kitą „Draugo“ skaitytoją tokiais jūsų mieste vykstančiais iškiliais renginiais susidomėti. Ačiū, kad tokio pobūdžio rašinius spausdinate.

Arvydas Barzdukas
Falls Church, VA

Laiškų ir nuomonių kalbos stiliaus redakcija netaiso

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

Į Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

Į Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Į Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

Į Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai
sutampa su redakcijos nuomone.

Seno ir buvusio didelio Kairelių kaimo, dabar atsidūrusio už pasaulio krašto, ulyčia kartkartėmis, dažniausiai prieš ir per Vėlines, pravažiuoja nepažįstamos mašinos. Pravažiuoja lėtai, kaimo gale apsigrįžta, nes toliau kelio nebėra, ir išvažiuoja iki kitų Vėlinių. Žinome, kad tai kažkurio kaireliečio, seniai išėjusio Anapilin, palikuonys. Tėvynė šaukia (tėvyne pas mus vadina tėviškę)... Bet šį kartą tėvynė pašaukė ne į ulyčią, o į Žeimelio muziejų (Pakruojo r.)...

Lapkričio 17-ąją, Latvijos nepriklausomybės paskelbimo 100-metinio jubiliejaus išvakarėse, Žeimelio, esančio prie Latvijos sienos, krašto muziejuje „Žiemgala“ buvo surengtas minėjimas ir Latvijos dailininkė Tatjana Nežberte buvo pakviesta surengti savo kūrinų parodą „Pasakojimai“. Tai pasakojimai apie giminę – Zederštremsus, apie savo šaknis, apie tą vidinį šauksmą, kuris gražino ją į šį žemės kampelį. Apie save ji parašė: „Mano šeimos istorija glaudžiai susijusi su Žeimeliu ir jo istorija. Mano močiutė ir jos tėvai ilsisi Žeimelio ir Kairelių kapinaitėse. Močiutė Venera-Elizabet gimė Žeimelyje, švedų kilmės malūnininko Leonardo ir jo žmonos vokietės Ernestinos šeimoje. Dabar nebėra nei namo, nei kaimo, kur jie gyveno. Tik kaip praeities liudininkas vidury lauko liko stovėti prosenelio apgriuvęs malūnas. Mano mama, jos sesės ir brolis gimė Kairelių kaime, kuris taip pat baigia išnykti...“

Tatjana į šį kraštą sugrįžo savotiškai. Ji dailininkė tekstilininkė ir savo išgyvenimus išsakė ant audinio – šeimos istoriją išpasakojo ant perregimų konfirmacijos suknyčių („Nežinomieji I ir II. Mūsų vidinis vaikas ir jo kančios“; „Malūnas II. Išėjusioms giminės moterims“). Pagrindinis herojus čia malūnas, kuris tarsi persmelkia visą Zederštrėmų giminę. Mūsų krašte – ne vienas Zederštrėmų malūnas, tai buvo garsūs malūnininkai ir malūnų statytojai. Greičiausiai jų šaknis viena, bet palikuonys taip išsidaugino (Tanios močiutė buvo iš 9 vaikų būrio), kad vieni kitų jau nebepažįsta. Į parodos atidarymą buvo pakviesta ir dalyvavo viena Zederštrėmų pora iš Panevėžio, bet iki tol ji nieko nežinojo apie savuosius Latvijoje.

Kelionei į praeitį Tatjaną pašaukė išlikusi sena nuotrauka – 1910 m. vykusios jos prosenelių – Leonardo Sööderstrom ir Ernestinos Schafer – vestuvės ir nostalgiški mamos pasakojimai apie malūną. Ši malūną Dvariukų (arba Mažųjų Liesų) kaime mano kraštiečiai vadino ir jo liekanas tebevadina Oskaro malūnu; Oskaras – Tatjanos močiutės vyriausias brolis, kuris paveldėjo malūną. O močiutė ištėkėjo į gretimą Kairelių kaimą. Sovietmečiu jos šeima persikėlė į Latviją, Lietuvos pasienyje esančią Svitenės (prie iš Lietuvos atitekančio Švitinio upelio) apylinkę. Čia tebegyvena ir Tatjanos tėveliai. Tėvelis dalyvavo parodos atidaryme. Tatjana į kompaniją buvo pasikvietusi keletą draugų – Latvijos dailės akademijos magistrančių, kurios taip pat rodė savo darbus. Beje, buvo malonu girdėti, kad Tatjana aukštai vertina Lietuvos tekstilininkus ir mokosi iš jų.

Istorijos griūtis

Tatjana tiesiog užvertė mus istorija – prisiminimais ir spėliojimais. Kaip Lietuvos teritorijoje atsidūrė jos prosenelė vokietė – beveik aišku – Latvija, Kuršas, – vokiško Kalavijuocių ordino žemės, Palatvijų daugybė vokiškų dvarų (beveik visi griūvantys arba sugriuvę; taip pat ir Gedučių kaime buvę pirmojo Lietuvos fiziko-chemiko Teodoro Grotuso (1785–1822), kuris aprašė pirmąją elektrolizės teoriją ir padėjo fotochemijos pagrindus, dvaro pastatai). Pats šio regiono centras Žeimelis įvairiais laikotarpiais priklausė tai Latvijai, tai Lietuvos Didžiajai Kunigaikštystei. O kaip ir kada čia galėjo atsirasti

Sugrįžimai

arba kaip mes Žeimelyje šventėme Latvijos nepriklausomybę

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Dailininkės iš Latvijos Tatjanos Nežberte parodos atidarymas Žeimelyje. Iš k.: latvių kultūros tyrinėtoja Auksė Noreikaitė, dail. Tatjana Nežberte, viešnią pristačiusi dail. Izolda Žagrakalienė, „Žiemgalos“ muziejaus vedėja Daiva Skrupskelytė.

Autorės nuotraukos

švedas, malūnų statytojas? Jau kita istorija. Lietuvoje gausu objektų, kurie pavadinti švediskais – pvz., daug neva švedų kapų (švedkapių). O Žeimelyje tebestovi nežinomos paskirties pastatas, žmonių vadinamas švedų koplyčia, nors kas ten buvo iš tiesų, jau niekas nežino, nes nėra tyrinėta nei archeologiškai, nei archyvuose. Tyrinėtojai abejoja, ar visi ir vadinamieji švedų kapai yra švedų palikimas, bet žmonių sąmonėje per kartų kartas taip yra išspaudęs prisiminimas apie švedus iš Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės karo su švedais laikų. Gali būti, kad ir pirmasis Sööderstrom Lietuvoje atsidūrė minėto karo metu ir sužeistas (ar Lietuvos pievose sutikęs meilę iš pirmo žvilgsnio) čia liko. Ne viena panaši istorija yra likusi, pvz., iš prancūzmečio – kaip sužeistas Napoleono kariuomenės kareivis buvo priglautas lietuvių šeimoje, čia liko, vedė lietuvaite ir užveisė giminę (pvz., tokią istoriją apie savo giminę pasakoja Jonas Pabedinskas iš Čikagos). Jau vien lietuvių pavardės rodo, kad mūsų istorija yra labai sudėtinga ir turtinga. Gal dėl to ir lietuvaite tokios gražios ir nuo jų apanka pasaulio vyrai, kad mūsų genai turtingi įvairių sėkmingų kitataučių genų inkliuzų. Kad sukdami savose sultyse genai prastėja, žmonės žinojo nuo seno, todėl jauni vyrai lietuviai žmonių ieškodavo kitame kaime ar kitoje gentyje, kad palikuonys būtų sveiki, gražūs ir sėkmingi. Taigi ir šiais laikais lietuviai, sklisdami po

platųjį pasaulį, ypač „gerina“ pasaulio geną.

Latviai Žeimelyje

O kodėl Žeimelyje vyko Latvijos nepriklausomybės 100-mečio minėjimas, taip pat suprantama – čia ne tik lietuvių, čia ir daugelio latvių (beje, ir rusų sentikių) gimtinė. Miestelyje veikia ne tik lietuvių katalikiška, bet ir latvių protestantiška bažnyčia. Miestelyje bei apylinkėse yra išlikusių latvių šeimų, šiuo metu gero kai praskiestų lietuviškų genų. Prieš parodos atidarymą pranešimėlių apie latvių bendruomenę perskaičiusi Žeimelio gimnazistė Olivija, kurios močiutė yra latvė, paminėjo, kad būta meto, kai šiose apylinkėse gyveno per 4 tūkst. latvių. Šiuo metu jos sudarytame žemėlapyje latvių šeimų – jau vienetai, bet pamaldos evangelikų liuteronų bažnyčioje dar vyksta, o kunigas atvyksta iš toli, iš Biržų. Bažnyčioje Žeimelio kultūrininkai surengia ir kitokių renginių, vyksta koncertai. Žeimelis ir istoriškai latviams yra reikšmingas – čia 1753–1759 m. gyveno ir dirbo latvių rašytojas, folkloristas kun. Gothardas Frydrichas Stenderis (1714–1796), čia jis vokiečių kalba parašė pirmąją latvių kalbos gramatiką. Žeimelyje dirbo pastorius, aktyvus tikinčiųjų teisių gynėjas Erikas Lejeris, kuris paslėpė ir nuo antrosios sovietinės tremties išgelbėjo Lietuvos kariuomenės vado gen. Stasio Raštikio dukrelę Meilutę, bet pats žuvo lageryje, kai parašė Stalinui laišką dėl to, kad Joniškio evangelikų liuteronų bažnyčia buvo paversta grūdų sandėliu.

Mano vidinis balsas

Tatjana supurtė ir mano vidinį balsą, kuris mane atvedė į Kairelių kaimą, savo tėvo tėvynę. Tik mano vidinis balsas reikšėsi kiek kitaip ir kol kas nebuvo niekaip realizuotas. Neturiu nei paveikslų, nei knygų apie giminę, bet tas jausmas nepaleidžia. Dar jaunystėje ėmiau sapnuoti keistus sapnus. Pvz., nuolat pasikartojanti siužetą su pirmaisiais traukiniais, kuriuos pažįstu tik iš XIX a. nuotraukų ar paveikslų. Aš vis atsidurdavau priešais juos, milžiniškus juodai raudonai dažytus. Iš užrašytų to meto žmonių prisiminimų žinau, kad taip kaimiečiai ir jausdavosi, pirmus kartus pamatę traukinius, kuriuos tempdavo didžiulis garvežys, garsiai riaumodamas ir leisdamas garų debesis – kad ant žemės nusileido pats antikristas. Kitais kartais sapnuose atsidurdavau senoviškame miestelyje su akmenimis grįstu grindiniu ir senovišku tiltu per upelį arba eidavau ilgais koridoriais, panašiais į Vilniaus universiteto senųjų rūmų koridorius. Keletą kartų buvau atsidūrusi sename mūriniame name su aukštomis lubomis, kur nuo vėjo plazdėjo ilgos permatomos užuolaidos, panašiai kaip Andrejaus Tarkovskio filme. Iš kur mano, kaimietės per kartų kartas, atmintyje dvariški ir miestiški vaizdiniai? – vis galvodavau. Juk sako, kad žmogus sapnuose mato realiai matytus vaizdus ir veidus. Bet kartą perskačiau moters iš Amerikos liudijimą. Ji pasakojo, kad kai pirmą kartą jau suaugusi nuvažiavo į sodybą kaime, kur kažkada gyveno jos senelė, nustebė iki smulkmenų pažinusi aplinką iš sapnų. Tada ir aš ėmiau tikėti, kad genų atmintis sapnuose man leidžia matyti savo prosenelės išgyvenimus. Mat tėvo šeimoje pasakojama, kad mūsų proprosenelė baronas Bystrumas atsivežė iš Latvijos ir ji tarnavo šalia esančiame dvare „pakajava“ (kambarinė). Žinoma, kambarinė kartu su ponais galėjo keliauti į užsienį, ir kaimietei tai galėjo suteikti pritrenkiančių išpūdžių, kurie pasiekia ir mane.

Visi mes esame senolių gyvenimų produktai, ir mūsų jausmuose turi atsispindėti jų patirtis, tik ne visi sugebame savo vidinį balsą iš praeities įdarbinti, kaip tai padarė Tatjana iš Sööderstromų.

Tatjanos Nežberte prisiminimai sugulė ant kaip laikas perregimų konfirmacijos suknelių.

TELKINIAI

Karpiniai mūsų kultūroje

Vaikų delnuose pražydo atvirukai su iškarpyta lelija, sulapojo gyvybės medis, suplasnojo nériniuotas drugelis. Antroje eilėje iš kairės: pirma – tautodailininkė, karpinių amato meistrė Joana Imbrasienė, penkta – keramikos mokytoja Svetlana Baglikova, šalia – VMKMC etnoveiklos „Sodžius“ mokytoja Aira Gurauskaitė su vaikais atviros edukacinės pamokos „Karpiniai mūsų kultūroje“ metu.

Airos Gurauskaitės nuotraukos

ŽIVILĖ GURAUSKIENĖ

Čikagos ir apylinkių lietuviškos veiklos židinyje – Pasaulio lietuvių centre, Le-monte, įsikūrusios Lietuvių dailės muziejaus galerijos „Siela“ ir viso Lietuvių dailės muziejaus, kurio patalpose ji veikia, direktorė, renginių režisierė Asta Zimkus kviečia apsilankyti ir pasigrožėti tautodailininkės Joanos Imbrasienės karpinių meno subtilybėmis, kuriomis menininkė dalinsis su „Sielos“ meno studijos-mokyklos vaikais lapkričio 29 d., nuo 5 val. p. p. iki 8 val. vakaro. Autorės kūrinių paroda atsidaro Lietuvių dailės muziejaus galerijoje „Siela“ lapkričio 30 d. 6 val. v. ir vyks visą mėnesį. Paroda ne tik supažindins su karpinių iš popieriaus menu, bet ir prasmingai papuoš galerijos patalpas šv. Kalėdų laukimo laikotarpiu.

Šių metų rugsėjo 24 d. Lietuvoje, Vilniaus moksleivių kūrybos ir mokymo centre (VMKMC), besidominčius Lietuvos tautinių paveldų buvo sukvieta atvira edukacinė pamoka „Karpiniai mūsų kultūroje“, kurią organizavo VMKMC etnoveiklos „Sodžius“ mokytoja Aira Gurauskaitė ir vedė jaunųjų karpintojų smalsumą sužadinus tautodailininkė, karpinių amato meistrė, knygos „Popieriaus karpiniai. Nuo tradicijos iki meno“ autorė Joana Imbrasienė. Atviros pamokos metu mokiniai turėjo galimybę susipažinti su karpinių meno ištakomis pasaulyje, karpinių atsiradimo ir paplitimo Lietuvoje istorija, jų specifika, estetinėmis bei stilistinėmis ypatybėmis.

Susirinkusiems buvo įdomu sužinoti, kad popieriaus karpinių menas gimė Rytų šalyse, nuo XVI a. Lietuvoje karpiniai paplito kaip dvaro kultūros reliktas, vėliau plito kaip namų interjero puošybos elementai – buvo karpomos užuolaidėlės, popieriniai žibalių lempų gaubtai, servetėlės, takeliai puošti lentynoms, indaujoms. Gana greitai imti karpinti ir vaizduojamojo pobūdžio kūriniai – paveikslai, atvirukai. Specialūs karpiniai su paukščių, arklių, obuolių, varpų ir kitais siluetais būdavo kuriami vestuvėms. Per pastarąjį šimtmetį Lietuva užaugino gausų ryškių, atsidadusių savo amatui po-

piečiaus karpintojų būrį, susiformavo savita nacionalinė šios meno šakos mokykla, kur pirmenybė teikiama pradinio motyvo „gyvybės medis“ stilizacijai. Pamokos metu vaikai noriai varė ekspozicines karpinių knygas, domėjosi, kuo yra ypatingi lietuviškieji karpiniai, kaip jie atskleidžia mūsų tautos dvasią. Mokiniai sužinojo, kokie dekoratyviniai ir prasminiai elementai būdingiausi lietuviškų karpinių raiškiai – tai augaliniai motyvai, pasaulio medžio įvaizdis, medžio raizinių ir audinių raštų interpretacijos. Šiandieniniame meno pasaulyje ypatingu kruopštumu išsiskiriantis popieriaus karpymo menas dažniausiai išlaiko archajišką ir natūralų plastiškumą, geometrinę liaudies meno ornamentiką.

Prasidėjus praktinei pamokos daliai tautodailininkė rodė, kaip pasidaryti karpinio ruošinuką – perlenkti popierių, pagal norimą karpinuką pieštuku nupiešti aiškų ir tikslų piešinį. Kad būtų karpinių įvairovė ir kiekvienas karpantysis išreikštų save, Joana Imbrasienė vaikus supažindino su meninių karpinių meistrų karpymo būdais ir naudojamomis medžiagomis bei įrankiais, vaikams parodė kelias pagrindines karpinio konstravimo struk-

Vaikų karpytus kūrinius jungė nuoširdus noras sukurti kuo gražesnį, širdžiai mielą piešinėlį ir kuo kruopščiau ir tobuliau jį iškarpyti.

tūras, paaiškino, kaip pagal išorinę išvaizdą karpiniai skirstomi į tris grupes: simetrinius, asimetrinius, mišrius. Gali būti vienspalviai ar įvairiaspalviai. Nors pamokoje dalyvaujančių mokinių amžius skyrėsi, vaikų karpytus kūrinius jungė nuoširdus noras sukurti kuo gražesnį, širdžiai mielą piešinėlį ir kuo kruopščiau, kuo tobuliau

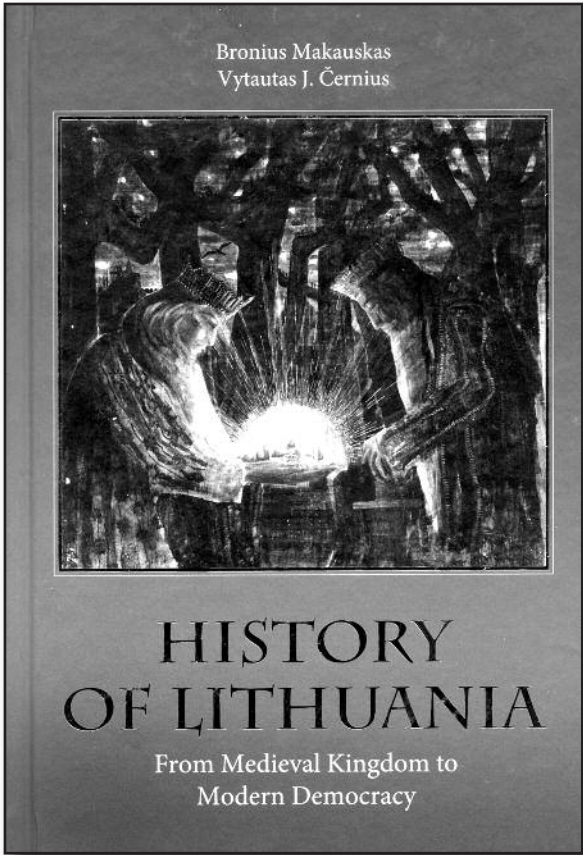
Joana Imbrasienė supažindino mokinukus su meninių karpinių meistrų karpymo būdais ir naudojamomis medžiagomis bei įrankiais, parodė kelias pagrindines karpinio konstravimo struktūras.

jį iškarpyti. Joana Imbrasienė sako, kad jos darbas būna atliktas, kai vaiko delnuose pražysta atvirukas su iškarpyta lelija, sulapoja gyvybės medis ar suplasnoja nériniuotas drugelis. Bėlika parodyti kelis būdus, kaip patogų klijuoti, ir vaikai, nusifotografavę su darbais rankose, laimingi išplasnoja namo. Laimingi, nes pajunta savo vaizduotės ir rankų galią, kūrybos magiją. Karpitoja sako, kad ji ir pati būna laiminga, kai per valandą kitą parodo vaikui ar suaugusiam nepaprastai jautrią ir prasmingą gyvenimo grožio suvokimo galimybę – paprastu dailiuoju amatu, popieriaus karpiniais, išreikšti tai, ką gražiausio jauti turis savyje ir savo tautos kultūros ir meno istorijoje.

„Esu laiminga, – sako ‘Sielos’ direktorė Asta Zimkus, – kad galime sudaryti sąlygas tautodailininkei iš Lietuvos Joanai Imbrasienei pristatyti ne tik savo karpinių parodą galerijoje ‘Siela’, bet ir surengti dirbtuves ‘Sielos’ meno studijos-mokyklos mokinukams bei suaugusiems. Karpiniai yra ypač

jautri rankdarbių rūšis ir daugelis, vos pabandę iškarpyti nors ir mažiausią kūrinių savo rankomis, suvokia, kiek kruopštumo ir laiko šio amato meistrai įdeda, kol sukuria savo darbus. Susirašinėdamos su Joana sutarėme, kad šiemet, laukiant šv. Kalėdų, mūsų galerija bus papuošta šios tautodailininkės karpiniais. Nekantraudami laukiame ir dirbtuvių, kurias menininkė ves ‘Sielos’ meno studijos-mokyklos vaikams. Mokiniams karpinių klasė įrašyta į pirmojo semestro tvarkaraštį. Vaikai, lankantys mūsų mokyklėlę kiekvieną ketvirtadienį, yra nusiteikę išbandyti naujas meno šakas ir įveikti kūrybinius polėkius su profesionaliais dailininkais – nuo tapybos, keramikos, stiklo, medžio iki įvairių tautodailės amatų. Karpinių meistrė iš Lietuvos Joana Imbrasienė ves pamoką ne tik studijos vaikams, bet ir surengs papildomas dirbtuves suaugusiems – pirmadienį, gruodžio 3 d., nuo 1 val. iki 3 val. po pietų, bei nuo 6 val. iki 8 val. vakare. Kaina vienam žmogui – tik 10 dolerių. Maloniai kviečiame atvykti. Džiugu, kad mezgasi bendradarbiavimas ir draugiški ryšiai tarp kūrėjų tėvynėje ir išeivijoje. Dalindamiesi patirtimi, žiniomis vieni kitus praturtiname. Meno galia nepaiso nuotolio ar kultūros skirtumų, mūsų kalboje, tradicijų, kultūros, tautodailės pažinime glūdi mūsų tvirtybė – tautos šaknys, būtinos išsaugoti lietuvių svečioje šalyje.”

Ilgai lauktos knygos sutiktuvės

LAIMA APANAVIČIENĖ

Lapkričio 25 d. 12:30 val. p. p. „Sielos“ galerijoje Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL vyks Broniaus Makausko ir Vytauto Juozo Černiaus „Lietuvos istorija“ anglų kalba – „History of Lithuania: From Medieval Kingdom to Modern Democracy“ – sutiktuvės.

Naująjį leidinį sudaro dvi dalys: pirmąją – istoriko B. Makausko lietuvių kalba 2000-aisiais ir 2006-aisiais metais išleista „Lietuvos istorija“ išversta į anglų kalbą (vertėjos Rasa Mažeika ir Karilė Vaitkutė), o antrojoje knygos dalyje spausdinami įvairių temų papildymai apie laikotarpį po Antrojo pasaulinio karo (paruošė Vytautas J. Černius, Algirdas Marchertas ir Vytautas Babušis). 686 puslapių, gausiai iliustruota knyga 2018 m. gegužės mėnesį 1,500 egz. tiražu atspausdinta „Petro ofsetas“ spaustuvėje Vilniuje. Pagaliau sulaukėme jos Čikagoje (atsiūsta 1,100 egz.). Numatoma, kad išspausdintas tiražas pasklis po visą pasaulį.

„Lietuvos istorija“, apimanti laikotarpį nuo seniausiųjų laikų iki dabarties, 1990 m. kovo 11 d. atkurtos mūsų valstybės tarptautinio pripažinimo. Šios knygos išleidimas anglų kalba, tai dar viena galimybė supažindinti Lietuvos ir pasaulio visuomenę su mūsų tautos praeitimi.

Pirmosios knygos sutiktuvės š. m. liepos 9 d. įvyko Nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje Vilniuje. Jas organizavo tuometinė JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė. Sulaukėme šios knygos ir Čikagoje. Knygą popietėje aptars dr. Robertas Vitas.

Išleista knyga jau susilaukė nemažai dėmesio. Tačiau ne mažiau įdomi ir intriguojanti šios knygos pasirodymo istorija. Kiek reikėjo pastangų, užsispyrimo, darbo, kad ši knyga išvystų dienos šviesą? Darbas tęsėsi beveik 16 metų.

Viskas prasidėjo nuo Vydūno fondo. Aktyviai nuo 1952-ųjų metų Akademikų skautų sąjūdžio Vydūno fondo veikloje dalyvavęs ilgametis Vydūno fondo valdybos pirmininkas Vytautas Mikūnas (1922–2007) jau prieš daugelį metų pergyveno, kad nebe-kalbantys lietuviškai mūsų anūikai negali pasigilinti į Lietuvos istoriją. Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Lietuvių išeivijos instituto direktorius prof. Egidijus Aleksandravičius yra pasakojęs, kad dar 1990-aisiais, viešėdamas Amerikoje, su V. Mikūnu daug kalbėjo apie tokios knygos poreikį, svarstė, kas galėtų parašyti išsamią ir į vieną tomą telpančią Lietuvos istoriją. Profesoriaus Algirdo Avižienio žodžiais, V. Mikūnas ir buvo tas, kuris ėmėsi ieškojo ir surado istoriką Bronių Makauską. Istorikas sutiko, kad jo lietuvių kalba išleista knyga pasirodytų ir anglų kalba. Dėl ligos V. Mikūnui pasitraukus iš šio dar-

bo, jo ėmėsi ilgametis Philadelphijos universiteto profesorius V. Černius (1926–2014), kuris, atkūrus VDU Kaune, dažnai į jį atvykdavo. Čia vedavo kursus ir vis kalbėdavo, kad būtinai reikia „Lietuvos istorijos“ anglų kalba. Jis pats ėmėsi knygos redagavimo darbų. Deja, darbui einant į pabaigą, profesorius netikėtai mirė.

Tačiau pirmųjų pradėtas darbas nesustojo. 2007 metais prie redakcinės komandos prisijungė prof. Algirdas Marchertas, kuris tęsė redagavimo darbus. 2009 m. į darbą įsijungė istorikas Vytautas Babušis (1932–2014), prof. A. Avižienis ir Rimantas Dirvonis, kurie tęsė pirmųjų darbą. 2012-aisiais išdininko pareigų ėmėsi Šarūnas Rimas. Prof. A. Avižienis, mirus V. Babušii, neleido, kad šis didžiulis darbas nueitų niekais ir ėmėsi iniciatyvos, kad jis būtų tęsiamas. O kur dar didžiulis būrys žmonių, kurie siuntė redakcijos kolektyvui pastabas, tikslino

faktus, dirbo kitus su knygos leidyba susijusius darbus.

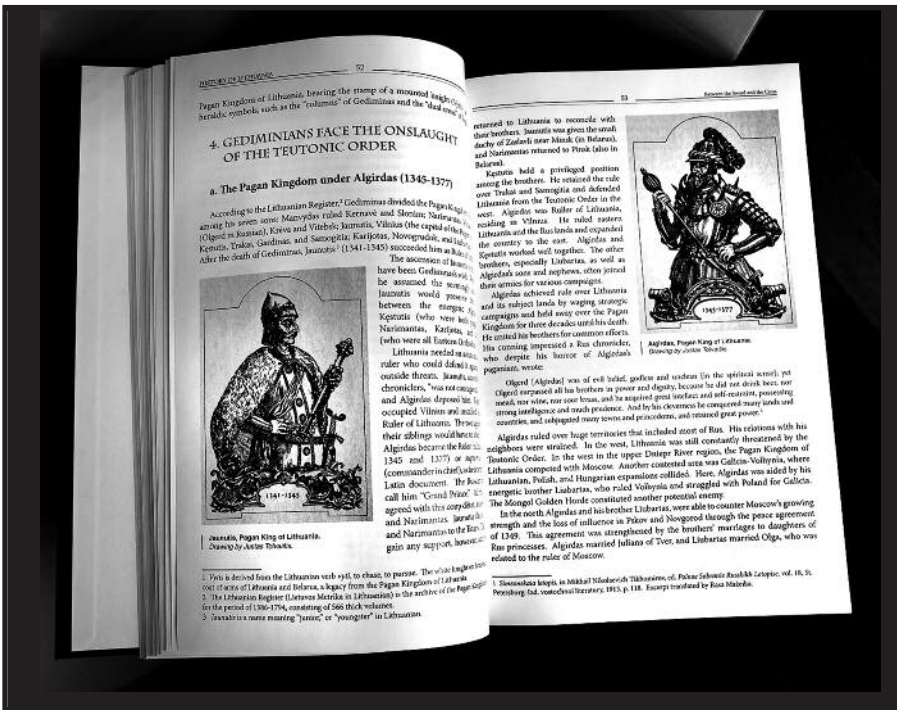
Vienaip ar kitaip prie šio darbo prisidėjo Raminta Marchertienė, Ona Daugirdienė, šviesaus atminimo Dalė Lukienė su vyru Algiu Luku, Petras Plačas ir daugelis kitų, be kurių pagalbos ši knyga nebūtų pasirodžiusi. Kad knyga būtų ne tik turiniga, bet ir išvaizdi, daug prisidėjo maketuotoja Skais-tė Bosas.

Prie šios knygos leidimo darbų prisidėjo ir Lietuvoje gyvenantys žmonės. Tarp jų Pasaulio lietuvių kultūros, mokslo ir švietimo centro direktorius Valdas Kubilius, aktorė Daiva Šumilaitė, didelis būrys autorių, kurių mintis, eilėraščius ar pastabas skaitytojas ras knygoje.

Žinia, knygos išleidimas kainuoja. Tad kas buvo tie, kurie finansiškai prisidėjo, kad ši knyga būtų išleista. Šalia 26 aukotojų (jų sąrašą galėsite rasti kny-gos 647 psl.), kurie prof.

V. Černiaus paprašyti suaukojo 17,000 dol., ypatingai prie knygos leidi-mo prisidėjo a. a. Algir-das ir Laimutė Stepai-čiai. Iš viso buvo su-rinkti daugiau kaip 57 000 dol. Knygos išleidi-mą parėmė ir Lietuvių Fondas.

Tokia šios knygos pasirodymo istorija. Ti-kime, kad ilgametis dar-bas padės anglakal-biams skaitytojams, lie-tuviškų šaknų turin-tiems žmonėms ir vi-siems besidomintiems Lietuva plačiau susipa-žinti su mūsų šalies is-torija. Ačiū visiems, ku-rie prisidėjo prie šios knygos išleidimo.

Nepriklausomybių penketuką užbaigė Latvija

Lietuvos ambasadorius Rolandas Kriščiūnas (k.) ir Latvijos ambasadorius Andris Teikmanis. LR ambasados Washingtone nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

Latvija buvo pasveikinta ne tik lietuvių Lietuvoje, bet ir Lietuvos diplomatų, dirbančių Jungtinėse Amerikos Valstijose. Mūsų ambasados Washingtone kolektyvas Latvijos ambasadą ir Latvijos žmones su šimtmečiu pasveikino su lietuviškos duonos kepalu, kurį iškepė ambasados darbuotoja Indrė Gailiūtė.

Latvių bendruomenės 100-ąsias Latvijos nepriklausomybės metines minėjo mažiausiai 37

valstybėse ir 75 miestuose visame pasaulyje. Latvių organizacijos, ambasados ir bendruomenės pakvietė tautiečius dalyvauti bendrose pamaldose, muzikos ir šokių pasirodymuose, filmų peržiūrose ir kituose renginiuose. Niagaros krioklys sekmadienį šia proga buvo apšviestas Latvijos vėliavos spalvomis. Latvijos šimtmetis taip pat buvo pagerbtas specialiu Morrisono tilto Portlande ir kitų garsių objektų visame pasaulyje apšvietimu.

BNS, „Draugo“ inf.

RYTYS

Lietuvos beisbolo jaunimo rinktinė Floridoje iškovojo 3 vietą

GABIJA KARLONAITĖ

Floridoje, lituanistinėje mokykloje „Saulėtas krantas“, svečiavosi stipriausios pasaulyje beisbolo lygos MLB Pittsburgho „Pirates“ žaidėjas Dovydas Neverauskas ir U15 ir U18 Lietuvos beisbolo rinktinės. Jaunieji sportininkai dalyvavo tarptautiniame beisbolo turnyre Floridoje „World Comes to the Palm Beaches“, kuriame U18 rinktinė užėmė trečiąją vietą.

Nesitreniravo atvirame lauke

Komandą į Floridą lydėjęs Lietuvos beisbolo asociacijos prezidentas Virmidas Neverauskas pabrėžė, kad visi rinktinės žaidėjai JAV žaidė pirmą kartą.

„Stengiamės dalyvauti varžybose ir taip motyvuoti jaunuosius sportininkus. Šis turnyras mums buvo nelengvas, nes atvykome mėnesį nesitreniravę atvirame lauke. Čia mums buvo didžiulis malonumas žaisti profesionaliose beisbolo aikštėse, kurių Lietuvoje, deja, bet vis dar neturime“, – sakė V. Neverauskas.

Puoselėja beisbolo stadiono idėją

Beisbolo asociacijos prezidentas paaikškino, kad Lietuva pasaulio beisbolo reitinge yra 33 ir atrodo geriau, nei galima tikėtis pagal treniravimosi sąlygas. Vyrų rinktinė Europoje užima 12-tą vietą, o jaunieji – 8.

Nepaisant neblogų pasiekimų, Lietuvoje pastebimas vis mažesnis susidomėjimas beisbolu.

„Neturime sąlygų treniruotis, todėl sportas nepopuliarus. Jau ne vienerius metus puoselėjame idėją gauti aikštę, bet reikalai nejudą. Lietuvos beisbolo federacija su Vilniaus savivaldybe pasirašė sutartį dėl vietos aikštei įsi-

Susitikimų su Lietuvos beisbolo rinktinė akimirkos.

Arvydo Račiūno nuotraukos

rengti Jomanto parke, bet iniciatyvos miesto valdžia finansiškai nerems“, – kalbėjo beisbolo entuziastas.

Jo sūnus Dovydas Neverauskas, taip pat dalyvavęs susitikime su jaunimu Floridoje, jaunesiems žaidėjams palinkėjo netingėti treniruotis, jeigu nori patekti į aukščiausią sporto lygą.

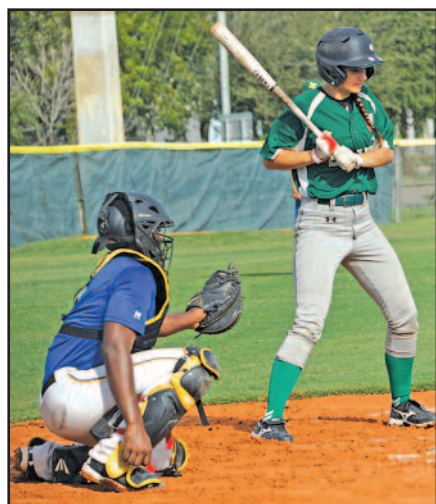
Seniai planuotas susitikimas įvyko

Į Floridą Lietuvos beisbolo rinktinę pakvietė Floridos Lietuvių Bendruomenė (LB) ir lituanistinė mokykla „Saulėtas krantas“. Renginį atidarė LB pirmininkė Marytė Prunskis ir mokyklos vadovė Ingrida Bridikytė-Lomberg.

„Mūsų susitikimas buvo planuotas labai seniai. Steponas Darius yra rašęs, kad stengsis beisbolu sudominti Lietuvą. Šiuo tikslu jis siekė suartinti lietuvių ir JAV lietuvių per beisbolą. Šiandien, po beveik 100 metų, tai įvyko – Floridoje pirmą kartą svečiuojasi Lietuvos beisbolo rinktinė“, – svečius sveikino Ingrida Bridikytė-Lomberg.

Knygoje „Beisbolo kelias Lietuvoje 1922–2014“ rašoma, kad beisbolas yra viena seniausių komandinio sporto šakų Lietuvoje, tik keturiais mėnesiais jaunesnė už krepšinį. Pirmasis beisbolo čempionatas Lietuvoje vyko 1922 m.

Svečiams iš Lietuvos Floridos lietuviai įteikė rankų darbo medinį Floridos valstijos žemėlapi su bendruomenės ir mokyklos pavadinimais. Jaunimo susitikimą finansiškai parėmė Kazickų šeimos fondas.

Mano šeimos istorijos atspindžiai *Drauge*

Dėmesio - naujas skyrelis!

Šia ypatinga Sidrių šeimos nuotrauka skelbiame naują rubriką, kurią pradžioje pavadinome „Mano šeimos istorijos atspindžiai *Drauge*“. Pasidžiaukime kartu šia gražia šeima, o kartu nusikelkime mintimis į ateitį...

Dabar 2018-ieji, pabandykime įsivaizduoti, kas ir koku būdu galės pažvelgti į šią nuotrauką, tarkime, 2068-aisiais? Galime užtikrinti, kad kiekvienas šios šeimos narys (ir ne tik), atsidūręs bet kuriame žemės taške galės atsiversti suskaitmenintą „Draugą“ ir jame surasti šią nuotrauką.

Juk kiekvienos šeimos gyvenime netrūksta ypatingų progų – jos nariai gimsta, švenčia gimtadienius, priima Pirmąją komunią ar sutvirtinimą, pažymi mokyklos ar universiteto baigimą, tuo-

kiasi, dalyvauja širdžiai mieloje veikloje, sukuria kažką ypatingo, švenčia bendro gyvenimo jubiliejus... Visa tai naujausių technologijų dėka galime patys fiksuoti – mūsų išmaniuosiuose telefonuose, kompiuteriuose, skaitmeninėse laikmėnose kaupiasi tūkstančiai nuotraukų. Dalį jų įkeliamė į „Facebook“ (FB) – draugai komentuoja, siunčia „patiktukus“. Gal vieną kitą nuotrauką nusprendžiame turėti popierinę – ją įrėminame. Laikui bėgant, šios mūsų įamžintos akimirkos „nuskęsta“ mūsų atminties ir FB platybėse... Tėvams iškeliajus Anapilin, vaikams ne visada rūpi surinkti tai, kas saugoma senuose jų kompiuteriuose. O kai suaugusiems anūkams kyla noras apie savo senelius, tėvus ir pačių vaikystę papa-

sakoti saviesiems vaikams, vieną kitą ypatingą šeimos progą jie galėtų susirasti atsivertę suskaitmenintą „Draugą“.

Ar norite pasidžiaugti ir pasidalyti savo šventėmis ir ypatingomis progomis su „Draugo“ skaitytėjais, palikti kad ir nedidelį savo šeimos istorijos gabalėlį ateities kartoms, o tuo pačiu ir simboline suma paremti 110-uosius metus skaičiuojantį „Draugą“? Tuomet kviečiame jus su savo nuotrauka į svečius. Ją spausdinsime rubrikoje „Mano šeimos istorijos atspindžiai *Drauge*“.

Daugiau informacijos suteiks laikraščio reklamos vadybininkė Audronė Kižytė tel. 630-805-1404.

Gausi ir laiminga šeima – nuostabu!

Per Kalėdas dr. Lino ir Rimos Sidrių namuose po vienu stogu apsigyvens 30 šeimos narių! Praėjusį balandį visa gausi Sidrių šeima susirinko nuostabiame „Biltmore Estate“ Asheville, North Carolina, kad atšvęstų Lino ir Rimos 40 metų vedybinę sukaktį. Pora užaugino 8 vaikus ir jau džiaugiasi 15 anūku! Savo patirtimi auginant didelę ir darnią šeimą Sidriai pasidalijo knygoje „Santuokinis dvasingumas: kaip sukurti laimingą šeimą“.

Šventėje „Biltmore Estate“ – R. ir L. Sidrių vaikai ir jų sutuoktiniai (iš k.): Gaja, Sarah ir Rimas, Rima ir Linas, Lina ir Brian, Žiba, Vincas ir Giedrė, Kaela ir Gintas. Nuotraukoje nėra: Vijos ir Logan (dukrelė Freya ir sūnelis Fenn, gimęs prieš pat šią šventę), Dan (Gajos vyras ir jų naugimė Isla) bei a. a. Saulės (mirė prieš 9 metus). Anūkai (iš k.): Maja, Žemyna, Karina, Nadia, Lija, Tavas, Tėjus, Eila, Povilas, Aidas, Aeneas ir Leodas.

Šeimos archyvo nuotrauka
2018 m. balandis

Lietuvos kariuomenės šimtmečiui

STASYS IGNATAVIČIUS

Prieš 100 metų, 1918 m. lapkričio 23 d., Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas prof. Augustinas Voldemaras pasirašė įsakymą Nr. 1, kuriuo buvo įkurta Apsaugos taryba ir įsakyta pradėti formuoti pirmąjį Lietuvos kariuomenės pėstininkų pulką. Ši diena ir laikoma Lietuvos kariuomenės įkūrimo data ir kiekvienais metais lapkričio 23 d. pažymime Lietuvos kariuomenės įkūrimą. Tačiau reikia prisiminti, kad Lietuvos kariuomenės kūrimosi procesas prasidėjo kiek anksčiau...

1914 m. prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui apie 200 tūkst. lietuvių buvo priversti palikti Lietuvą ir pasitraukti į Rusijos gilumą. Mobilizacija į carinę Rusijos kariuomenę palietė apie 30 tūkst. Lietuvos vyrų. Jie buvo priversti kariauti su vokiečiais ir jų sąjungininkais įvairių frontų apkausoje. Dar vykstant karui ir Lietuvai esant okupuotai Vokietijos kariuomenėje tarp sąmoningiausių Lietuvos karininkų ir karių buvo vykdomas kruopštus darbas dėl Lietuvos valstybingumo atstatymo. Šis procesas įgavo pagreitį, kai 1917 m. vasario mėn. caras Nikolajus II atsisakė sosto. Siekti Lietuvos nepriklausomybės lietuviams suteikė galimybę Vasario revoliuciją Rusijoje.

Po revoliucijos Rusijos kariuomenėje pasireiškė demoralizacijos reiškiniai – tūkstančiai karių bei dešimtys karininkų palikdavo savo dainius ir grįždavo namo. Lietuviai karininkai ir kariai rinkosi Peterburge, Voroneže, Vitbske, Smolenske, Tiflisyje ir kitur, nes Lietuva buvo okupuota vokiečių. Ten jie pradėjo steigti lietuviškus komitetus. 1917 m. birželio 7–11 d. Peterburge vyko lietuvių karių komitetų atstovų suvažiavimas, kurio metu buvo įsteigta lietuvių karių sąjunga, išrinktas centrinis komitetas. Jau suvažiavimo metu buvo kalbama apie Lietuvos valstybės atstatymą, organizuotą grįžimą į Lietuvą ir kt. Po suvažiavimo imta formuoti lietuviškus dalinius, nors tik per didelį vargą buvo gautas Rusijos laikinosios Aleksandro Kerenskio vyriausybės leidimas steigti tautinius kariuomenės dalinius: I atskirą lietuvių batalioną Vitbske, Gudijoje (jame buvo 1500 lietuvių karių; pradžioje vadas buvo poručikas Antanas Juozapavičius, pirmasis karininkas, žuvęs Nepriklausomybės kovose ties Alytumi; vėliau vadovavimą perėmė jaunesnysis karininkas Jonas Nastopka), lietuvių atsargos batalioną Smolenske, Rusijoje (jame buvo apie 500-600 lietuvių karių, vadovavo pulkininkas Jurgis Kubilius), lietuvių batalioną Rovno, Ukrainoje (jame buvo apie 700 karių; šį batalioną organizavo karo valdininkas Voldemaras Černeckis, vadovavo karininkas štabskapitonas Edvardas Adamkevičius), lietuvių Vytauto Didžiojo batalioną Sibire, Rusijoje (jame buvo apie 500 lietuvių karių; vadovavo paporučikis Petras Kazilionis-Linkėvičius-Linkus), lietuvių dragūnų divizioną, nuo 1918 m. sausio 27 d. – eskadroną Valke ir jo apylinkėje, Estijoje (jame buvo apie 150 karių; eskadronui vadovavo Juozas Mikuckis), Karso tvirtovės Kaukaze artilerijos lietuvių kuopą (vadovavo poručikas Petras Gudelis). Rumunijos fronte lietuvių kariams pavyko perimti 226-ąją lauko ligoninę ir virš ligoninės iškelti Lietuvos trispalvę. Vadovavo adm. kpt. Kazys Sabalys. Mažesni lietuviški daliniai steigėsi ir kitur:

Lietuvių karių sąjungos centrinis komitetas buvo numatęs suformuoti atskirą lietuvių diviziją, kuri organizuotai, su ginklais grįžtų į Lietuvą ir kovotų dėl laisvos Lietuvos. Tai buvo patvirtinta ir Rusijos XII armijos lietuvių karių atstovų suvažiavime 1917 m. lapkričio 3–4 d. Valke. Lietuvių karių sąjungos centrinio komiteto siekius į Lietuvą sugrįžti organizuotai sužlugdė 1917 m. lapkričio 7 d. vykęs bolševikų perversmas. Rusijos bolševikų valdžia uždraudė lietuvių karių sąjungos veiklą, o įsteigtiems lietuviškiems daliniams buvo liepta jungtis prie Raudonosios armijos. Lietuviai kategoriškai atsisakė tai vykdyti, tuomet jiems buvo nutrauktas maisto tiekimas, prasidėjo suėmimai ir represijos. Bene labiausiai nukentėjo Sibiro Vytauto Didžiojo lietuvių batalionas. Negalėdami grįžti į Lietuvą lietuviai prieš bolševikus kovojo admirolo Aleksandro Kolčiako baltagvardiečių kariuomenėje. 1919 m. lapkričio 24 d. Čerapanovo stotyje įvyko raudonųjų partizanų remiamas bolševikinis perversmas. Čia susirėmime su bolševikais, vykdydamas savo pareigą, žuvo poručikas Petras Čarneckis. Gruodžio 9 d. bolševikai batalioną apsupo, nuginklavo ir suėmė 5 karininkus (štabskapitoną Alfonsą Navicką, praporščiką Stasį Vytautą Kasakaitį, poručiką Joną Eiduką, praporščiką Joną Malerį ir praporščiką Bronių Šukevičių) bei 3 kareivius (viršilą Vytautą Turskį, eilinius Kazį Norvilaitį ir Joną Silevičių), spiginant speigui nuogai išrengę ir be teismo sukapojo kardais. Likę bataliono kariai prievarta buvo įtraukti į Raudonosios armijos 312-ąjį pėstininkų pulką. Tačiau lietuviai kariai nebuvo linkę kovoti bolševikų gretose ir stengėsi pabėgti iš bolševikų kariuomenės, dauguma jų grįžo į Lietuvą ir savanoriais įstojo į Lietuvos kariuomenę. Karso lietuvių artilerijos kuopos kariai žuvo 1918 m. turkams užėmus Karso tvirtovę.

1918 m. vasario 16 d. Vilniuje Lietuvos taryba paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės Aktą. Tuo metu Lietuva buvo dar okupuota vokiečių kariuomenės, ją valdė karinė vokiečių administracija, tad lietuvių valdžios veikimas buvo labai ribotas. Nepriklausomybės Akto paskelbimas buvo tik faktinis įvykis, nes juridinio pagrindo jis neturėjo – Lietuvos valstybingumo nepripažino nei Vokietija, nei sovietinė Rusija, nei kitos valstybės. Dėl pripažinimo reikėjo kovoti ne tik diplomatiniam kare, bet ir Nepriklausomybės kovų mūšiuose.

1918 m. vasarą ir rudenį iš Rusijos ir kitų Pirmojo pasaulinio karo frontų ėmė grįžti šimtai lietuvių karių. Jie atnaujino Lietuvos kariuomenės kūrimą, kuris buvo pradėtas lietuvių karių sąjungos centrinio komiteto. Tai buvo svarbu jaunai Lietuvos valstybei. Prie Valstybės tarybos buvo įsteigta Apsaugos komisija, kuri registravo grįžusius iš Rusijos ir kitur lietuvius karininkus ir karius, rinko karines žinias, svarstė galimybes kariuomenei steigti, ginkluoti ir aprūpinti. Ši, dar vadinama Karo taryba, Komisija registravo ir pirmuosius savanorius. Šis darbas buvo vykdomas slapta, nes vokiečiai Lietuvoje dar turėjo valdžią ir bet kuriuo metu galėjo tai uždrausti. 1918 m. spalio 11 d. į Vilnių atvyko pirmieji 11 savanorių. Lapkričio 5 d. Vokietijoje kilus revoliucijai ir pasikeitus vyriausybei, lietuviams atsirado lengvesnės sąlygos šią veiklą vystyti plačiau. Lapkričio 11 d. buvo sudaryta

pirmoji Lietuvos vyriausybė. Pirmuoju ministru pirmininku ir krašto apsaugos ministru buvo paskirtas prof. Augustinas Voldemaras. Lapkričio 23 d. jis pasirašė pirmąjį įsakymą dėl Lietuvos kariuomenės kūrimo.

Kariuomenės kūrimosi sąlygos buvo sunkios; tarnavusiųjų Rusijos kariuomenėje karininkų, gydytojų ir karo valdininkų, kurie grįžo į Lietuvą, buvo nedaug, ir tie išsisklaidė po Lietuvą. Dalis jų buvo išitraukę į vietos administracinį, švietimo ir ūkio darbą. Didelė dalis dar nebuvo grįžusi. Trūko žmonių, lėšų, ginklų, maisto, aprangos, kareivinių, grėse išdavystės. Jaunutę Lietuvos valstybę iš visų pusių ir iš vidaus smaugė Nepriklausomybės priešai – bolševikai, lenkai, bermontininkai, be-

prieš mus, lenkai; čia vokiečiai traukiasi ir traukiasi: Vilniaus dienos sukaitytos (10–15 dienų), po to per 5–10 dienų turi būti apleistas Kaunas, na ir galas – visa Lietuva bolševikų rankose”.

Gruodžio 29 d. ministras pirmininkas M. Sleževičius ir naujai paskirtas krašto apsaugos ministras M. Velykis pasirašo atsisaukimą į tautą: „Lietuva pavojuje!... Tad ginkime Lietuvą!...” Ir dešimtys savanorių rašėsi į Lietuvos kariuomenę Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose, Alytuje, Kėdainiuose ir kituose Lietuvos miestuose ir miesteliuose. Viską metę ėjo ginti savo ir vaikų ateities, ėjo ginti Lietuvos. Kūrėsi sričių apsaugos būriai, batalionai, pulkai... ir jau 1919 m. sausio 16 d. Lietuva turėjo 3000 karių-savanorių. Tačiau tai buvo

1990 m. atkūrus Nepriklausomybę, Lietuvos kariuomenė pradėjo nuolat dalyvauti valstybiniuose renginiuose. Didžiausias iki šiol Nepriklausomos Lietuvos karinis paradas įvyko 2004 metų balandžio mėnesį, valstybei švenčiant įstojimą į NATO. Alfredo Pliadžio nuotraukos

sitraukiantys vokiečiai, du trečdaliai Lietuvos tuomet buvo okupuota priešų. Esant tokiai padėčiai 1918 m. gruodžio 23 d. Valstybės taryba M. Sleževičiui suteikė įgaliojimus sudaryti II Ministrų kabinetą. Šią Valstybės tarybos iniciatyvą parėmė daugelis karininkų ir radikaliųjų partijų atstovų. Gavęs Valstybės tarybos įgaliojimus M. Sleževičius Ministrų kabinete pirmiausia susitiko su vyresniaisiais karininkais: M. Velykiu, J. Kubiliumi, J. Nastopka ir P. Liatuku. Jis jų pasiteiravo apie kariuomenės padėtį. Iš pokalbio paaiškėjo, kad karinės jėgos kaip ir nėra, tik Alytuje ir Kaune bandoma organizuoti pirmuosius pulkus, o Vilniuje esą tik kelios dešimtys savanorių, kurie yra beginkliai ir beveik neaprūpinami. M. Sleževičius savo prisiminimuose rašė: „Turėjau jausmą tartum esu pasmerktas myriop: be prisirengimo, be prityrimo tokia sunki našta uždėta ant mano pečių. Kariuomenės nėra. Vilniuje tik keliolika karininkų. Jokios organizacijos. Kiek ir kur yra mūsų kareiviai – niekas nežino. O čia slenka, nors ir netvarkingi, bet dideli bolševikų būriai; čia vėl šiaušiasi ir geros progos laukia, kad sukiltų

menkutės pajėgos, palyginus su bolševikų Lietuvoje turėtomis 3 divizijomis su apie 20 000 karių, artilerija ir aviacija. Grasinę užpulti bermontininkai Latvijoje turėjo apie 50 000 karių. Su panašiomis pajėgomis 1920 m. spalio mėn. į Lietuvą įsiveržė generolo Liucijano Želigovskio lenkų legionieriai. Nereikia užmiršti, kad ir Klaipėdoje bei krašte stovėjo gerai ginkluota Prancūzijos, kuri palaikė Lenkiją, kariuomenės igula. Bet, nepaisant visų sunkumų ir trūkumų, lietuviai kariai triuškinio bolševikus prie Kėdainių, Šėtos, Jiezno, Alytaus, Pagirių, Ukmergės, Panevėžio, Utenos, Zarasų, Alūstos, Kaukonių ir kt. Mušė bermontininkus prie Radviliškio ir Šiaulių, lenkai buvo sustabdyti Širvintų-Giedraičių-Musninkų fronto ruože. Lenkai būtų išvyti iš Lietuvos, jei ne Santarvės komisijos įsikišimas. 1923 m. sausio mėnesį buvo atkovotas Klaipėdos kraštas.

Meilė Tėvynei įkvėpė mūsų karius žygdarbiams. Amžina garbė ir šlovė žuvusiems, sužeistiems ir kovojusiems už Lietuvos Nepriklausomybę.

Stasys Ignatavičius – LŠS V. Putvinskio-Pūtvio klubo prezidentas

Izraelio ambasadorius:

„Vilnius man gražesnis už Washingtoną“

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Izraelio ambasada Lietuvoje įkurta vos prieš nepilnus ketverius metus – iki tol iš Baltijos šalių ji veikė tik Rygoje, tad lietuviai turėdavo vykti tvarkyti įvairių reikalų ten. Pirmuoju šios šalies nepaprastuoju ir įgaliotuoju ambasadoriumi Lietuvoje buvo paskirtas profesionalus diplomatas Amir Maimon, anksčiau beveik penkerius metus dirbęs politikos direktoriumi Izraelio ambasadoje Wasingtone.

Istorijos bakalauro laipsnį jis įgijo Tel Avivo universitete, o socialinių mokslų magistro laipsnį – Haifos universitete. A. Maimon taip pat studijavo nacionalinį saugumą ir baigė Izraelio nacionalinį gynybos koledžą. Jis – ir profesionalus kariškis, 14 metų tarnavęs desantininkų būryje Izraelio gynybos pajėgose ir gavęs pulkininko laipsnį. 1989 metais A. Maimon pradėjo diplomatinę karjerą ir dirbo įvairiose pozicijose skirtingose pasaulio šalyse.

Ambasadorius A. Maimon dirbo Londone (1992–1995 m.) ir Kanadoje (1999–2002 m.). 1997–2002 m. Izraelio ambasadoje Ankaroje, Turkijoje jis ėjo reikalų patikėtinio ir misijos vadovo pavaduotojo pareigas. Prieš paskyrimą į politikos direktoriaus postą Wasingtone (2005–2009 metais) A. Maimon dirbo eksporto kontrolės koordinatoriumi Izraelio užsienio reikalų ministerijoje, Jeruzalėje, o prieš atvykdamas į Vilnių dirbo Šiaurės Europos departamento direktoriumi Izraelio užsienio reikalų ministerijoje (2012–2014).

A. Maimon labai išgarsėjo dėl vadinamosios „Operacijos Saliamonas“, kurią jam teko koordinuoti. Šios operacijos metu jam dirbant Adis Abeboje, Etiopijoje buvo išgelbėti ir į Izraelį perskraidinti 15 000 Etiopijos žydų. Už savo neatsiejamą dalyvavimą šioje operacijoje A. Maimon gavo prestižinį apdovanojimą.

Su ambasadoriumi susitikome pasikalbėti ambasados patalpose Vilniuje, dideliame dangoraižyje, kur ambasada užima visą jo aukštą. Praėjus labai griežtas apsaugos procedūras, pasitiko plati ambasadoriaus šypsena, kuri nedingo nuo jo veido beveik viso pokalbio metu. A. Maimon mielai sutiko atsakyti į „Draugo“ klausimus, prisiminti darbą Amerikoje bei pasikalbėti apie iš JAV gyvenančius litvakus, dažnai vykstančius aplankyti Lietuvą.

Jums teko įkurti Izraelio ambasadą Lietuvoje. Kodėl ji buvo įkurta taip vėlai, kai kitų šalių ambasados jau seniai veikė?

Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, atsirado galimybės daug artimiau bendrauti su jūsų šalimi. Prisiminkime, kad ir nepriklausomybė nebuvo pripažinta iš karto – daugelis valstybių ją pripažino tik 1991–1992 metais, Izraelis tai padarė 1992 metų sausio 8 dieną. Ambasadai iš trijų Baltijos valstybių tada buvo pasirinkta Ryga.

Bėgo metai, Lietuva tapo NATO ir Europos Sąjungos šalimi, ryšiai tarp mūsų valstybių vis stiprėjo, atsirado daug bendrų reikalų. Be to, Izraelyje gyvena daug litvakų, išeivių iš Lietuvos, tad iš pradžių mūsų ambasadoje Rygoje atsirado žmogus, atsakingas už darbą su Lietuva, o vėliau 2014 metais nutarta, kad būtina turėti savo ambasadą Lietuvoje. Taip jau atsitiko, kad tuo metu dirbau Šiaurės Europos departamento direktoriumi užsienio reikalų ministerijoje ir man buvo pavesta per labai trumpą laiką įkurti ambasadą jūsų šalyje.

Tuometis Izraelio užsienio reikalų ministras Avigdor Lieberman apsilankė Lietuvoje ir pažadėjo, kad ambasada po kelių mėnesių bus įkurta. Teko atlikti labai daug darbo, nes ambasados įkūrimas reikalauja ir finansinių išteklių, ir žmogiškųjų resursų. Džiaugiuosi, kad ambasada, veikianti nuo 2015 metų vasario jau spėjo nuveikti nemažai darbų.

Ambasadorius A. Maimon pamilo Lietuvą ir jos žmones.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Esate labai aktyviai dirbantis ambasadorius, kuris nuolat dalyvauja įvairiuose renginiuose, inicijuoja daugybę įvairių projektų. Turbūt Lietuvoje liko nedaug vietų, kurių dar nesate aplankęs. Ką pavyko padaryti per tuos kelerius metus?

Džiaugiuosi, kad pavyko nuveikti nemažai. Man labai svarbu pajusti, jog keičiasi požiūris į mūsų valstybę ir žmones, atsiranda vis daugiau tarpusavio supratimo. Istoriskai mūsų valstybės turi nemažai bendro, litvakai, paplitę po Ameriką, Pietų Afrikos Respubliką ir kitas šalis yra gerai žinomi. Žydai čia gyvena daug šimtmečių, jie gerai sutarė su lietuviais. Žinoma, yra įvairių stereotipų, kaip ir tas posakis per Užgavėnes, kai sakoma „Imkit, vaikai, pagaliuką ir užmuškite tą žyduką“ – aš atkreipiau į tai dėmesį ir požiūris keičiasi.

Man labai svarbu, kad daugelyje Lietuvos vietų tvarkomos Holokausto vietos, žydų kapai, statomi nauji atminimo ženklai. Žinoma, kol kas daugiausia tai daroma privačiomis litvakų pastangomis ir lėšomis, bet aš tikiu, kad ir Lietuvos valstybė ateityje daugiau prisidės prie to.

Džiaugiuosi, kad sparčiai vystosi verslo kontaktai, kad turime daug bendrų idomų kultūros, meno projektų, abiejų šalių menininkai lanko vieni kitus, pristato savo meną. Itin džiugina ir jaunimo kontaktai – Lietuvos moksleivių grupė iš įvairių jų

sų šalies mokyklų šiemet lankėsi Izraelyje, mūsų šalies moksleiviai buvo atvykę į Lietuvą ir gavo čia labai puikių išpūdžių, kuriuos skleidė grįžę namo. Yra ir daug įvairių kitų iniciatyvų, kurias bendromis jėgomis sėkmingai įgyvendiname.

Neseniai Lietuvoje pirmą kartą apsilankė Izraelio ministras pirmininkas Benjamin Netanyahu. Jūs labai daug padarėte, kad šis vizitas įvyktų, ar jis buvo sėkmingas?

Taip, ištis tai buvo pirmas kartas mūsų šalių istorijoje, kai Izraelio premjeras atvyko į Lietuvą. Vizitas buvo labai sėkmingas, ir jau vien tai, kad jis čia praleido net keturias dienas liudija, kad Lietuvai buvo skirtas didelis dėmesys. Ministras pirmininkas susitiko su aukščiausiais Lietuvos vadovais, palietė daug įvairių klausimų, pabendraavo ir su vietos žydų bendruomene. Galiu pasakyti, kad jau ateinančių metų sausį laukiame atsakomojo vizito – Izraelyje lankysis jūsų premjeras Saulius Skvernelis.

Daug išeivių žydu iš Lietuvos, vadinaujamųjų litvakų gyvena ir Amerikoje. Kiek jums žinoma, ar dažnai jie lanko protėvių valstybę, ar susitinka ir su jumis?

Taip, jų apsilanko tikrai labai daug, ir dažnai man tenka su jais susitikti, pasakoti ir pristatyti jūsų šalį. Dažnai tokie žmonės, sutikti kitose šalyse su pasididžiavimu ir spindinčiomis akimis sako: Lietuvoje mano šaknys, iš Lietuvos kilę mano tėvai ar seneliai. Litvakai labai daug prisideda prie įvairių iniciatyvų, paremia ir finansiškai. Visa tai labai svarbu, ir neabejoju, kad šie žmonės lankys jūsų puikią šalį ir toliau.

Kita vertus, daug lietuvių gyvena ir Izraelyje, čia veikia įvairios jų organizacijos, rengiama daug renginių, aktyviai dirba ir Lietuvos ambasada Izraelyje.

Ką jūs žinojote apie Lietuvą prieš atvykdamas į ją ir ką dabar galėtumėte pasakyti apie mūsų šalį?

Prisipažinsiu, kad žinojau labai mažai. Pirmą kartą čia apsilankiau labai trumpai 2013 metais pakeliui į Rygą ir didesnio išpūdžio nesusidariau. Jau atvykęs čia kaip ambasadorius, tą pažintį pratęsiau ir pagilinau. Lietuva yra nuostabi šalis su nuostabiais žmonėmis. Galiu tvirtai pasakyti, jog tai šeštoji šalis mano diplomatinėje karjeroje ir niekur aš nesijaučiau taip gerai, kaip čia. Tikrai Vilniuje jaučiuosi geriau nei Wasingtone, kur teko dirbti beveik penkerius metus.

Nukelta į 11 psl.

Paežerių rūmus A. Maimon pristato muziejininkas Antanas Žilinskas (k.).

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Prezidentei latvius teko sveikinti iš Vilniaus

Vilnius (ELTA) – Lietuvos delegacija, vadovaujama Respublikos prezidentės Dalios Grybauskaitės, dėl netikėto karinių oro pajėgų lėktuvo „Spartan“ gedimo negalėjo išskristi į Rygą, kur turėjo dalyvauti Latvijos Nepriklausomybės 100-mečio iškilmėse.

Delegacija apie orlaivio gedimą buvo informuota jau atvykusi skrydžiui į Vilniaus oro uostą.

Prezidentė visus Latvijos žmones šimtmečio proga pasveikino specialiu vaizdo sveikinimu, kurį įrašė Vilniaus oro uoste.

Paminėtas Latvijos nepriklausomybės 100-metis

Vilnius (Mano vyriausybė) – Lapkričio 18 d., sostinės Lukiškių aikštėje vyko iškilminga vėliavų pakėlimo ceremonija Latvijos Respublikos nepriklausomybės 100-osioms metinėms paminėti. Lietuvos karinis orkestras atliko Latvijos ir Lietuvos himnus,

dalyvavo Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopa.

Latvijos nepriklausomybės 100-mečio renginyje dalyvavo Seimo, Krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos kariuomenės atstovai, Latvijos ambasadorius Lietuvoje Einars Semanis.

Lietuva stiprina strateginę partnerystę su JAV

Vilnius (Mano vyriausybė) – Ministras pirmininkas Saulius Skvernelis susitiko su Lietuvoje viešinčia JAV gynybos kompanijų delegacija ir išsakė paramą strateginei partnerystei. Delegacija atvyko į Vilniuje vykstančią pirmąją Baltijos šalyse tarptautinių karinių technologijų renginį „Baltic Miltech Summit 2018“ ir į konferenciją bei pramoninę parodą „IESMA 2018“.

„Lietuva itin vertina ryšius su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis visose srityse. Esame strateginiai partneriai, jau 15 metų – NATO sąjungininkai. Kartu dalyvavome daugybėje

JAV ir NATO vadovaujamų misijų, operacijų Balkanuose, Afganistane ir kitur; abiejų šalių specialiosios pajėgos petys petin kovojo sudėtingiausiose kovinėse situacijose“, – sakė premjeras.

Akcentuota, kad Lietuvos gynybos biudžetas nuolat didėja. Lietuva išpareigojo iki 2030 m. gynybos finansavimą padidinti iki 2,5 proc. BVP.

Vyriausybės vadovas išsakė paramą strateginei partnerystei tarp Lietuvos ir JAV gynybos pramonės įsigijimų srityje ir pakvietė JAV kompanijas ne tik siūlyti savo produktus pardavimui, bet ir investuoti Lietuvoje.

Vainikuotas Aušros Vartų Marijos paveikslas

Vilnius (ELTA) – Lapkričio 19 d. pagrindinę Aušros Vartų Gailestingumo Motinos atleidų dieną, garsusis Gailestingumo Motinos paveikslas vainikuotas karūna, kurią lankydamasis Lietuvoje palaimino popiežius Pranciškus.

Karūna yra pagaminta iš Aušros Vartų Mergelei Marijai žmonių suaukotų auksinių votų – padėkos, prašymo ar pamaldumo ženklų.

Paveikslo vainikavimo apeigas atliko Vilniaus arkivyskupas metropolitas Gintaras Grušas.

„Karūna pagaminta iš tikinčiųjų suaukotų auksinių votų: vestuvinių žiedų, auskarų, grandinėlių, medalių ir kitų aukso dirbinių, kurie buvo aukojami kaip padėka už gautas malones ir išklaustyta maldas. Šie votai rinkti daugiau nei dvidešimt metų. Simboliška, kad karūnai panaudoti net 184 vestuviniai žiedai, liudijantys apie ypatingą Gailestingumo Motinos pagalbą šeimoms“, – pasakojo Aušros Vartų koplyčios rektorius mons. Kęstutis Latoža. Karūna nėra lieta, tai

rankų darbo kaldintas kūrinys – ją iškalė auksakalys Eimantas Ludavičius.

Praejusiais metais buvo minimas Aušros Vartų Gailestingumo Motinos vainikavimo devyniasdešimtmetis. 1927-aisiais, patvirtinant pamaldumo Aušros Vartų Marijai kulto reikšmingumą, stebuklingasis paveikslas buvo vainikuotas popiežiaus Pijaus XI palaimintomis auksinėmis karūnomis, kurioms gaminti auksą aukojo tikintieji. Deja, sovietinės okupacijos pradžioje auksinės karūnos dingio, ir jų likimas nėra žinomas. Matyt, pavojingu laikotarpiu karūnos buvo paslėptos, o vėliau nebežinota, kur ieškoti.

Šiuo metu garsųjį paveikslą puošia dvi karūnos: didesnioji sidabrinė karūna (datuojama apie 1750 m.) ir mažesnioji, pagaminta iš vario lydinio ir paauskuota (datuojama apie 1700 m.). Vietoj šios mažesniosios paauskuoto vario karūnos buvo iškilingai uždėta tokia pati, tik auksinė, karūna.

Nuimtoji karūna bus saugoma Aušros Vartų lobyne, kuris po Aušros Vartų atnaujinimo bus atvertas žmonėms.

Atvežtos kovos mašinos „Boxer“

Vilnius (KAM inf.) – Į Lietuvą atvežtos pirmosios dvi kariuomenės perkamos pėstininkų kovos mašinos „Boxer“.

Mašinos išvežtos iš Vokietijos. „Boxer“ atvežtos į Kauną, Lietuvos kariuomenės Depų tarnybą, patikrinta jų būklė, pasirašyti reikiami dokumentai.

2017-ųjų pabaigoje į Lietuvą atvežti du „Boxer“ šarvuočiai buvo sukomplektuoti vairuotojų rengimui.

Šią savaitę atvežtos vokiškos pėstininkų kovos mašinos bus pilnai sukomplektuotos pagal Lietuvos kariuomenės užsakymą ir turės Izraelio įmonės pagamintus kovinius bokštėlius.

Šarvuočių gamintojai juos vadina „Boxer“, tačiau Lietuvai tiekiamos pėstininkų kovos mašinos vadin-

Vokietijoje buvo testuojami Lietuvai pagaminti šarvuočiai „Boxer“.

KAM/ARTEC nuotr.

sis „Vilkais“.

Sutartis dėl 88 šarvuočių įsigijimo buvo pasirašyta užpėnai rugpjūtį, jos vertė siekia 386 mln. eurų. Tai didžiausias įsigijimas Lietuvos kariuomenės istorijoje.

Žada ataskaitą dėl J. Khashogg nužudymo

Washingtonas (ELTA) – JAV prezidentas Donald Trump Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) išvadą, kad dėl Saudo Arabijos žurnalisto Jamal Khashogg nužudymo kaltas Saudo Arabijos sosto įpėdinis princas Mohammed bin Salman, pavadino „labai skubota“ ir teigė, kad jis gaus išsamią ataskaitą dėl šio atvejo.

JAV dienraštis „The Washington Post“ skelbė, kad CŽV nustatė, jog kronprincas M. bin Salman užsakė įvykdyti žmogžudystę. Kitos didžiosios JAV žiniasklaidos priemonės parėmė tokį pareiškimą.

Tuo tarpu JAV valstybės departa-

mentas neigė pranešimus. „JAV nepadarė jokios galutinės išvados“ dėl to, kas yra atsakingas dėl J. Khashogg nužudymo, skelbė departamentas.

Saudo Arabijos vyriausybė neigia, kad kronprincas yra susijęs su žurnalisto nužudymu, tačiau Karalystės oficiali įvykių versija keitėsi ne vieną kartą, o žurnalisto kūnas tebėra nerastas.

J. Khashogg neaiškiomis aplinkybėmis dingio spalio 2-ąją lankydamasis Saudo Arabijos konsulate Stambule. Tik po kurio laiko Saudo Arabija pripažino, kad žurnalistas buvo nužudytas.

Rusija turi prieigą prie Britanijos vizų išdavimo

Maskva (BNS) – Žurnalistinių tyrimų grupė „Bellingcat“ ir Rusijos tinklalapis „The Insider“ paskelbė, kad Rusijos žvalgybos tarnybos galimai įsilaužė į vienos bendrovės, tvarkančios prašymus išduoti vizas į Didžiąją Britaniją, elektroninį tinklą.

Paviešinta ataskaita siekiama parodyti, kaip Britanijos vizą gavo du įtariamieji Rusijos karinės žvalgybos tarnybos agentai, kaltinami buvusio Rusijos dvigubo agento Sergejaus Skripal apnuodijimu Anglijos mieste Salisburje nervus paralyžiuojančia kovinga medžiaga.

„The Insider“ ir „Bellingcat“ nurodė, kad bendravo su vienu aukšto rango techniniu pareigūnu, anksčiau dirbusiu bendrovėje, tvarkančioje prašymus kelių Maskvoje įsikūrusių konsulatų, įskaitant Britanijos atstovybę, užsakymu.

Pernai iš Rusijos pabėgęs ir prieiglobsčio Jungtinėse Valstijose pasiprašęs vyras tvirtina, kad buvo priverstas bendradarbiauti su Federalinės

saugumo tarnybos (FSB) agentais. Šie atskleidė jam, jog turi prieigą prie Britanijos vizų centro stebėjimo kamerų ir šios įstaigos kompiuterinio tinklo schemą.

Abi žiniasklaidos priemonės teigia gavusios šio vyro parodymus JAV pareigūnams, bet nusprendė neviešinti vardo, kad neiškeltų pavojaus jo saugumui.

Vyras taip pat pareiškė, kad FSB pareigūnai 2016-ųjų pavasarį pasidalinę su juo planais nusiųsti du žmones į Britaniją ir paprašė padėti parūpinti jiems vizas. Tuo laiku, kaip pranešė žiniasklaida, į JK išvyko du vyrai, pristatę Aleksandru Petrovu ir Anatolijumi Boširovu. Vis dėlto buvęs bendrovės darbuotojas pareiškė pasakęs FSB, kad jis niekaip negalėtų paveikti sprendimo išduoti vizą.

Rugsėjo mėnesį britų žvalgybos tarnybos išplatino stebėjimo kamerų nuotraukas, kuriuose matyti Rusijos karinės žvalgybos GRU agentai, kaltinami pasikėsinimu į S. Skripal ir jo dukterį Juliją.

Kilogramo etalonas pakeistas nauju apibrėžimu

Versalis (BNS) – Istoriniu balsavimu lapkričio 16 dieną vienbalsiai pritarė revoliucingam tarptautinės matų sistemos pertvarkymui, sprendimą pakeisti kilogramo ir kitų prekybai bei mokslui svarbų vieneto apibrėžimą.

Mokslininkai, kurių priimti pakeitimai vainikuoja dešimtmečius trukusį darbą, plojo, džiaugsmingai šaukė ir netgi verkė, kai daugiau kaip 50 šalių išreiškė pritarimą pertvarkymui.

Nobelio premijos laureatas William Phillips sakė, kad tai yra „didžiausia matų revoliucija nuo Prancūzijos revoliucijos“, po kurios buvo sukurta metrinė sistema, įvestos metro ir kilogramo sąvokos.

Kilogramo etalonas, vadinas „Le Grand K“ – poliruotas platinos ir iridžio lydinio cilindras, nuo 1889 metų laikytas vieninteliu tikruoju kilogramo masės atitikmeniu, nuo šiol šio vaidmens nebeatliks.

Daugumai žmonių šis pokytis niekaip nepasijus. Svarstyklės jų voniose netaps nė kiek atlaidesnės, o prekybos centruose kilogramai ir gramai išliks toks pats kiekis.

Tačiau nuo šiol „Le Grand K“ ir šios etalono oficialiosios kopijos nebebus būtinos. Naujasis formule pagrįstas kilogramo apibrėžimas turi daug privalumų, palyginus su itin tiksliai nutekintu metalo gabalu, ilgiau nei šimtmetį laikytą kilogramo standartu.

Kitaip negu fizinis objektas, for-

Fizinis kilogramo etalonas „Le Grand K“ pakeistas formule. Reuters nuotr.

mulė negali apdulkėti, suirti bėgant laikui, būti numesta ir apgadinta. Taip pat tikimasi, kad naujasis apibrėžimas leis atlikti daug tiksliau atlikti labai mažų arba labai didelių masių matavimus.

Nuo 1889 metų šie cilindrai retai kada būdavo ištraukiami į dienos šviesą. Labai retais atvejais jie būdavo ištraukiami, siekiant patikrinti, ar kitose šalyse saugomi kilogramo etalonai tebėra tiksliai sukalibruoti.

Metalinis kilogramo etalonas dabar keičiamas formule, kurios pagrindas yra Planck konstanta.

Izraelio ambasadorius

A. Maimon pagerbia Holokausto aukas Vilkiškiyje.

Atkelta iš 9 psl.

Manau, kad tą jausmą lemia ir jūsų šalies istorija, ir bendros sąsajos su žydais, ir patys žmonės. Nors sakoma, kad lietuviai sunkiai bendrauja, neskuba susidraugauti, bet čia sutikau daug nuostabių žmonių, su kuriais bendrauju ir neoficialioje aplinkoje – pavyzdžiui, pasikviečiu į namus vakarienei.

Žinoma, būna įvairių situacijų, yra sunkių klausimų, susijusių su Holokaustu, su lietuvių dalyvavimu jame, ir mes turime kalbėti ne tik apie malonius dalykus, nenutylėdami tamsių puslapių. Man nėra malonu ir tai, kad Lietuvos žydų bendruomenė turi daug nesutarimų, ten nerandama bendros kalbos, bet tokia šiandien yra realybė.

Per tuos kelerius metus jūs neblogai išmokote lietuvių kalbos. Turbūt gerus mokytojus turėjote?

Ačiū už komplimentą, bet pasakyčiau, kad jokių mokytojų aš neturiu ir tam laiko nelabai yra – mokausi pats, stengdamasis suprasti, išgirsti. Jūsų kalba sudėtinga, bet aš stengiuosi ne iškalti vieną kitą frazę ir ją kokiame nors oficialiame pokalbyje ar susitikime pakartoti, bet suprasti, kas yra sakoma,

suprasti ir pabandyti perteikti esmę.

Esame girdėję ir matę vienoje Lietuvos televizijos laidų, kad esate puikus kulinaras. Gal teko paragauti ir lietuviškų patiekalų?

Taip, mėgstu šeimininkauti virtuvėje. Mano šeimos – žmonos ir trijų vaikų nėra su manimi, tad tenka pačiam savimi pasirūpinti. Žinoma, jie atvažiuoja mane aplankyti ir taip pat yra susižavėję jūsų šalimi kaip ir aš. O lietuviškų patiekalų teko ne kartą ragauti, ir man patinka tiek šaltibarščiai, tiek ir bulviniai blynai, o jau vadinamoji „silkė pataluose“ – tikras skanumėlis.

Ateinančiais metais jūsų kadencija baigsis ir paliksime Lietuvą. Jūs labai aukštai iškėlėte kartelę savo aktyviu darbu, kad būsimam ambasadoriui bus sunku. Ar galima tikėtis, kad ir ateityje apsilankysite Lietuvoje?

Nėra nepakeičiamų žmonių, tad neabejoju, kad ir ateityje pradėti darbai bus tęsiami. Manau, kad ambasados įkūrimas čia tikrai pasiteisino, ir džiaugiuosi, kad liksiu atmintyje kaip pirmasis ambasadorius. Į Lietuvą tikrai grįšiu, ir ne kartą, nes pamilau šią šalį ir jos žmones. Lietuva amžinai liks mano širdies kertelėje.

„Saulės“ lituanistinės mokyklos sukurti angelai tirpdo širdį ir verčia šypsotis.

Lietuviškos kalėdinės eglės...

Atkelta iš 1 psl.

Pro šalį einantys oro uosto keleiviai apžiūrinėjo neįprastas eglutės puošmenas, fotografavo, klausinėjo, iš ko jos pagamintos. Puošėjos pasakojo ir aiškino besidomintiems, kaip tradiciškai šie kalėdiniai papuošalai būdavo gaminami. Panašiai būdavo kuriami vadinamieji lietuviškieji šiaudiniai sodai – geometriniai vėriniai iš šiaudų. Viena O'Hare keleivė ilgai klausinėjo, fotografavo, galų gale pasiryžo ir pati namuose pabandyti pasigaminti panašių eglutės žaisliukų.

Šiaudinukus, kuriais muziejus kasmet puošia eglutes, sukūrė tautodailininkė a. a. Mary Krauchunas (Marija Kriauciūnienė). Anksčiau ji pati kasmet dalyvaudavo puošdama lietuviškąją eglę. Šiemet jau antrus metus muziejininkės darbovosi be Marijos. O'Hare oro uoste savo eglutes kasmet tradiciškai puošia 12 įvairių organizacijų. Lietuviškoji iš jų visų išsiskiria savo originalumu. Balzeko lietuvių kultūros muziejus kasmet lietuvišką eglutę padabina ir Čikagos Midway tarptautiniame oro uoste.

Atlantos, GA tarptautiniame Hartsfield-Jackson oro uoste lietuviška eglutė puošiamą jau ketvirtus metus. Šio projekto entuziastės – garbės konsulė Atlantoje Roma Kličius

ir šio miesto Lietuvių Bendruomenės narė Šarūnė Stankevičienė. Šiais metais Lietuvos eglutė buvo ypatinga – ji papuošta „Saulės“ lituanistinės mokyklos mokinių sukurtais angeliais. Žavūs iš popieriaus iškirpti bei šiaudeliais dekoruoti angelai kiekvieną žiūrovą priverčia šypsotis. Vaikų sukurti angelų veidai paperka nuširdumu ir tarsi kviečia skubančius keleivius sustoti ir pasidomėti, kokios šalies vaikai taip puikiai sukūrė daugybę angeliškų portretų. Tokius angelus kurti „Saulės“ mokyklos vaikus pamokė jų mokytoja Š. Stankevičienė. Kolegei eglutę dabinti padėjo Sigita Sharma. Tai tikrai ne vienintelės lietuvių padabintos eglutės Amerikoje. Tačiau šios – pirmosios, todėl jas pristatome ir džiaugiamės kartu su šių puikių projektų sumanytojais ir entuziastais.

O'Hare oro uoste: taip gražu, kad nepraeisi pro šalį – norisi nufotografuoti.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus ir „Saulės“ lituanistinės mokyklos archyvų nuotraukos

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarti galima angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

www.draugofondas.org
4545 W 63 St., Chicago, IL 60629

Info: „Lietuviškos eglutės“, kuriomis mes išeivijoje džiaugiamės ir didžiuojamės ir kurios taip vykusiai atstovauja lietuviams, yra Lietuvos garbės konsulės Čikagoje Juzės Daužvardienės ir vėliau jos pavyzdžiu pasekusių žmonių nuopelnas. Lietuvos generalinio konsulo dr. Petro Daužvardžio žmona Juzė buvo viena iš dešimties Čikagos miesto žymiųjų moterų, kurios 1942 m. pradėjo Kalėdų švenčių programas Čikagos „Science & Industry“ muziejuje. Muziejui sutikus su J. Daužvardienės pasiūlymu ruošti Kalėdų programas ir išstatyti tautines eglutes, prasidėjo skubus darbas. Bet ir kilo rūpestis – kokia turėtų būti lietuvių eglutė? Po ilgo ieškojimo J. Daužvardienė susitiko to meto ALRM Moterų sąjungos veikėją Rožę Maziliauskienę, kuri prisiminė jos gimtinėje vertus šiaudinukus. Per porą mėnesių Daužvardžių šeima suvėrė šiaudinukus pirmajai 1942 m. didžiulei eglei Mokslo ir pramonės muziejuje. Tarp kitų tautų blizgančių egļučių lietuviška balta eglė ir be lempučių buvo sensacija. J. Daužvardienė muziejaus lankytojams aiškino, kad, kol Lietuva pavergta, mūsų eglutės nešvies! Tą pirmą savaitę muziejus sulaukė daugiau nei 500 laišku, kuriuose minima lietuvių eglutė. Daužvardžių šeima eglę minėtame muziejuje puošė dar keletą metų, o muziejaus programose dalyvavo ir tebedalyvauja Lietuvos vyčiai. Šis paprotys muziejuje tęsiamas iki šiol.

Parengta pagal Alės Namikienės 2012 metais „Drauge“ spausdintą straipsnį

PAS MUS IR APLINK MUS

**Kitas „Draugo” numeris
išeis lapkričio 24 dieną,
ketvirtadienį.**

*Visiems skaitytojams
linkime jaukios,
ramios ir palaimintos
Padėkos dienos!*

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) šį ketvirtadienį, lapkričio 22 d., 9 val. r. švėsime Padėkos dieną (Thanksgiving Day). Šv. Mišios bus aukojamos trimis kalbomis – angliškai, lietuviškai ir ispaniškai. Sekmadienį, lapkričio 25 d., 10 val. r. švėsime Kristaus Karaliaus šventę, užbaigiančią bažnyčios liturginius metus ir B metų ciklą. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

■ **Lapkričio 25 d., sekmadienį, po 11 val.** Mišių visus maloniai kviečiame į Padėkos pietus Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Vyks metinis parapijos narių susirinkimas

■ **Ray Bartkaus šiuolaikinio meno** instaliacija „Gardens” („Sodai”) bus eksponuojama nuo lapkričio 26 d., pirmadienio, iki lapkričio 28 d., trečiadienio, Harold Washington

Library Centre, 9-ame aukšte, Winter Garden, 400 S. State Str., Chicago, IL 60605

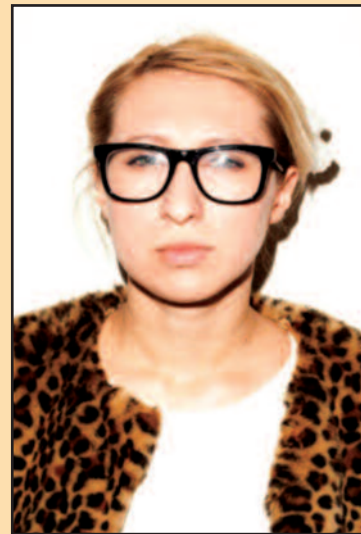
■ **Gruodžio 2 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje (Marquette Parke) vyks Šv. Kristoforo kamerinio orkestro, vadovaujamo Donato Katkaus, koncertas. Visi kviečiami pasiklausyti svečių iš Vilniaus.

■ **„Baltos Kalėdos” – gruodžio 2 d., sekmadienį**, nuo 1 val. p. p. iki 5 val. p. p. Saddleback Valley Elks Lodge #2444, 25092 Marguerite Pkwy, Mission Viejo, CA 92692.

■ **Jaunimo centro tradicinis pokylis** vyks gruodžio 9 d. 2:30 val. p. p. Jaunimo centro didžiojoje salėje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL. 60636). 1:30 val. p. p. Jėzuitų koplyčioje bus aukojamos šv. Mišios už gyvus ir mirusius jėzuitus bei centro rėmėjus. Informacija tel. 708-447-4501 (Milda Šatienė), 312-493-8754 (Viktorija Šileika).

Susitikimas su rašytoja Gabija Grušaitė

Lapkričio 27 d., antradienį, 18:30 val. v. Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate New Yorke (420 5th Ave, 3 aukštas, New York, NY 10018) vyks literatūros vakaras „Gabija Grušaitė ir Stasys Šaltoka: migrantai, klajojantys ir ieškantys globaliai – ko?“. Susitikimą su rašytoja moderuos literatūros kritikė Violeta Kelertienė. Pokalbyje bus aptariami identiteto, kalbos ir kiti egzistenciniai klausimai. Apie dalyvavimą pranešti iki lapkričio 26 d. ny.renginiai@urm.lt

Roko Darulio nuotr.

G. Grušaitės naujas romanas „Stasys Šaltoka. Vieneri metai” (Leidykla LAPAS) sprogo kaip bomba lietuvių visuomenėje, išjudino daug šiuolaikinių klausimų, kurie lig šiol nebuvo radę daug rezonanso.

Šis G. Grušaitės romanas ką tik pasirodė anglų kalba, pavadinimu „Cold East”, ir bus pristatytas George Town Literary festivalyje Malaizijoje.

New Yorke G. Grušaitė savo naująjį romaną pristatys literatūros festivalyje New Literature from Europe lapkričio 27–29 d. Ji dalyvaus keliuose diskusijose bei kūrybos skaitymo vakare.

Visą festivalio programą rasite:
<https://www.newlitfromeurope.com/>

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel. 708-907-3000

Ruta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel. 630-964-7882

Euron Dali
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel. 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel. 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel. 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel. 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel. 847-897-5710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel. 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Heights, IL 60004
Tel. 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel. 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel. 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel. 773-283-7701

Kunigaikščių Užieiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel. 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel. 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel. 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel. 773-489-9770

Ina Stankovicic
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-5999

Čiurlionio galerija ir filatelistų draugija „Lietuva” kviečia į vaikų piešinių parodos-konkurso vaikams „Mano Lietuva”, skirto Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui pažymėti, parodos atidarymą šeštadienį, gruodžio 1 d., 2 val. p. p. Čiurlionio galerijoje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Konkurso rengėjai 4 amžiaus grupėse išrinko 12 nugalėtojų. Išleisti nugalėtojų pašto ženklai, galiojantys JAV, kurie nugalėtojams bus įteikti parodos atidarymo metu. Taip pat nugalėtojais bus apdovanoti pinigineis premijomis. Konkurse dalyvavo 113 JAV lituanistinių mokyklų mokinių. Parodos kuratorius – dr. Audrius Plioplys.

Parodos rėmėjai:
Lietuvių Fondas, filatelistų draugija „Lietuva” ir Audrius Plioplys.

Pasidalinkite nuomone

facebook

www.facebook.com/draugolaikrasis